

СОВЕТ
БОЛЬШЕКУРГУЗИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ОЛЫ КАРАУЖА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

11.08.2026

с.Большие

Кургузи

КАРАР

№ 46

Татарстан Республикасының
Зеленодольск муниципаль районының Олы
Караужа авыл жирлеге Советы депутаты
статусы турындагы Регламентны раслау
турында.

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 24 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Караужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Олы Караужа авыл жирлеге Советы Регламенты, Олы Караужа авыл жирлеге:

1. Олы Караужа авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында кушымта итеп бирелә торган нигезләмәне расларга.

2. Олы Караужа авыл жирлеге Советы карарының үз көчен югалтуын танырга:

- "Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Олы Караужа авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2021 елның 5 мартындагы 30 номерлы;

- «Зеленодольск муниципаль районының Олы Караужа авыл жирлеге Советының 2021 елның 5 мартындагы 30 номерлы карары белән расланган Зеленодольск муниципаль районының Олы Караужа авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында» 2021 елның 12 августындагы 51 номерлы;

- "Олы Караужа авыл жирлеге Советының 2021 елның 5 мартындагы 30 номерлы карары белән расланган Олы Караужа авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында (Олы Караужа авыл жирлеге Советының 2021 елның 12 августындагы 51 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән) «2021 елның 20 декабрәндәге 62 номерлы;

- 2023 елның 09 марты №115 «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Олы Караужа авыл жирлеге Советының 2021 елның 5 мартындагы 30 номерлы карары белән расланган (Олы Караужа авыл жирлеге Советының 2021 елның 12 августындагы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән) Олы Караужа авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында. №51, 2021 елның 20 декабрәндәге 62 номерлы»;

- 2023 елның 16 октябре №142 «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Олы Караужа авыл жирлеге Советының 2021 елның 5 мартындагы 30 номерлы карары белән расланган Олы Караужа авыл жирлеге Советы

депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында» 09.03.2023 ел №115)";

- 2023 елның 13 декабре №149 «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Олы Караужа авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында Олы Караужа авыл җирлеге Советының 5.03.2021 №30 карары белән расланган Нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында» (Олы Караужа авыл җирлеге Советының 12.08.2021 №51, 20.12.2021 №62 карарлары белән кертелгән үзгәрешләр белән) 09.03.2023 №115, 16.10.2023 №142)";

- 2026 елның 15 апреле №37 «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Олы Караужа авыл җирлеге Советының 2021 елның 5 мартындагы 30 номерлы карары белән расланган Олы Караужа авыл җирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында» (Олы Караужа авыл җирлеге Советының 12.08.2021 № 51, 20.12.2021 №62 карары белән кертелгән үзгәрешләр белән) 09.03.2023 №115, 16.10.2023 №142, 13.12.2023 №149)".

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында урнаштырырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының рәсми сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә), шулай ук түбәндәге адреслар буенча мәгълүмат стендларында: Татарстан Республикасы, Зеленодольск муниципаль районы, Олы Караужа авылы, Күпер урамы, 23 йорт (мәдәният йорты бинасы); Олы Күлбаш авылы, Тау асты урамы, 26 йорт (мәдәният йорты бинасы).

Җирлек башлыгы,
Совет Рәисе

Г. И. Исмагыйлева

Олы Караужа авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Олы Караужа авыл җирлеге Советы депутатының (алга таба – депутат) хокукларын һәм бурычларын билгели, алар үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукларны һәм социаль гарантияләргә күздә тоталар.

Статья 1. Депутат статусының хокукий нигезе

1. Депутат статусы Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Караужа авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба – җирлек уставы), әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Депутат булып бермандатлы округ буенча муниципаль сайлауларда сайланган һәм Олы Караужа авыл җирлеге (алга таба – Совет Җирлеге) Советында катнашырга вәкаләтле Россия Федерациясе гражданы Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында һәм муниципаль норматив хокукий актларда каралган вәкиллеккә һәм башка вәкаләтләр тора.

3. Депутат үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга, Татарстан Республикасы Конституциясенә, җирлек Уставына һәм муниципаль норматив хокукий актларга, шулай ук сайлаучыларның мәнфәгатьләренә таяна.

4. Депутатка үз вәкаләтләрен тоткарлыксыз башкару өчен шартлар тәэмин ителә.

5. Депутат үз статусын депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле булмаган эшчәнлек өчен файдаланырга хокуклы түгел.

Статья 2. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутатлар, җирлек уставында билгеләнгән тыңлаулардан тыш, төп эш урынында хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәп, даими булмаган нигездә тулы, уртак депутатлык эшчәнлеген башкаралар.

2. Депутатка үз вәкаләтләрен даими булмаган нигездә гамәлгә ашыру өчен хезмәткәрләргә эш урынын (бурычларын) саклап калып, җирлек уставы белән билгеләнгән чорга эштән азат итү гарантияләнгән.

3. Җирлек Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә 10 проценты даими нигездә эшли.

Статья 3. Депутатның вәкаләтләре вакыты

1. Депутатның вәкаләтләре биш ел.

2. Депутатның вәкаләтләре аның сайланган көненнән башлана һәм вәкаләтле составында яңа чакырылыш Советының беренче утырышы көнендә тәмамлана.

Статья 4. Депутат статусы белән бәйле чикләүләр һәм тыюлар

1. «Гавами хакимиятнең бердәм системасында җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрактан тыш, депутатлар Россия Федерациясе сенаторлары, Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы депутатлары, Россия Федерациясе субъектларының закон чыгару органнары депутатлары була алмый, Россия Федерациясенә башка дәүләт вазыйфаларын, Россия Федерациясе субъектларының

Статья 5. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкага китү;
- 3) суд тарафыннан хокукка сәләтсез яисә хокукка сәләте чикләнгән дип тану;
- 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яисә вафат дип игълан ителү;
- 5) аңа карата судның гаепләү хөкеменә законлы көченә керүе;
- 6) даими яшәү урынына Россия Федерациясеннән читкә чыгу;
- 7) Россия Федерациясә гражданлыгын туктату яисә чит дәүләт гражданлыгы (гражданлыгы) йә яшәүгә рөхсәте яисә Россия Федерациясә гражданының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган башка документы булу;
- 8) җирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;
- 9) хәрби хезмәткә чакыру яисә аны алмаштыручы альтернатив граждан хезмәтенә юллама;
- 10) чит ил агенты статусын алу;
- 11) 33-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән башка очраклар.

2. Депутатның вәкаләтләре җирлек Советы карары белән алты ай рәттән җирлек Советының барлык утырышларында җитди сәбәпләр булмаганда вакытыннан алда туктатыла.

3. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында җирлек Советы тарафыннан карар кабул ителгән Депутат әлегә карарга карата шикаять белдерү турындагы гариза белән әлегә карар рәсми басылып чыккан көннән алып 10 көн эчендә судка мөрәҗғәгать итәргә хокуклы.

4. Вәкаләтләре җирлек Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары нигезендә вакытыннан алда туктатылган депутат күрсәтелгән карарга суд тәртибендә шикаять биргән очракта, җирлек Советы суд карары законлы көченә кәргәнчә җирлек Советы депутатларын өстәмә сайлаулар билгеләү турында Карар кабул итәргә хокуклы түгел.

5. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында җирлек Советы карары вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча, ә бу нигез җирлек Советы сессияләре арасында барлыкка килгән булса, мондый нигез барлыкка килгән көннән алып өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

6. Әгәр җирлек Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары статьяның 1 өлешендәге 2 пункттында каралган нигездә әлегә статьяның 5 өлешендә каралган срокларда кабул ителмәгән булса, депутат процессуаль законнарда каралган тәртиптә җирлек Советының гамәл кылмавына шикаять белдерү турындагы гариза белән судка мөрәҗғәгать итәргә хокуклы.

7. Татарстан Республикасы Рәисе депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗғәгать иткән очракта, вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн итеп әлегә гаризаның җирлек советына кәргән көне санала.

Статья 6. Депутат хокуклары

1. Депутатның хокукы бар:

- 1) даими комиссияләргә һәм Җирлек Советындагы тиешле урыннарда сайланьрга һәм сайланьрга;
- 2) Җирлек Советы карарга сораулар бирергә;

3) Жирлек Советы булдырган органнар формалаштыру һәм Жирлек Советы тарафыннан сайланган (билгеләнгән, расланган) түрәләренң кандидатлыклары турында фикер белдерү;

4) закон чыгару инициативасын тормышка ашыру өчен, Жирлек Советының хокук актлары проектын кертү;

5) көн тәртибенә тәкъдимнәр һәм аңлатмалар бирү, карау тәртибе һәм каралган сорауларның асылы, Жирлек Советы карарлары проектына үзгәрешләр кертү;

6) Жирлек Советы утырышларында гадәттән тыш отчет яки теләсә нинди органнан яки рәсми отчеттан яки Жирлек Советы контролендә булган мәгълүматлардан ишәтергә тәкъдимнәр ясарга;

7) бәхәсләрдә катнашу Советы процедурасы кагыйдәләре белән билгеләнгән тәртиптә катнашу;

8) аларның тәкъдимнәрен һәм тавыш бирү сәбәпләрен аклап сөйләргә, мәгълүмат бирергә;

9) Жирлек Советы утырышларында гражданнардан, аның фикеренчә, жәмәгәтчелек өчен мөһим булган мөрәҗғәтьләргә ышлан итү;

10) Жирлек Советы тәзегән органнарның составы (сан, шәхси) һәм Жирлек Советы тарафыннан сайланган (билгеләнгән, килешенгән) түрәләренң кандидатлары турында фикер белдерү;

11) даими комиссия һәм исәп-хисап советы утырышлары протоколы белән танышу;

12) ярдәмче урынбасары бар.

Статья 7. Депутатның сертификаты һәм билгесе

1. Депутатның сертификаты бар, ул Жирлек Советы депутатының шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы документ, һәм ул үз вәкаләтләре чорында кулланган бейдж.

Статья 8. Депутат эшчәнлегә формалары

1. Депутатның эшчәнлек формалары:

1) Жирлек Советы утырышларында катнашу;

2) Жирлек Советының даими комиссияләргә эшендә катнашу;

3) федераль дөүләт органнары түрәләренә, Татарстан Республикасының дөүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына, оешма һәм хокук формасына карамастан, оешма башлыкларына мөрәҗғәгать итү;

4) муниципаль хокук акты проектын тапшыру;

5) Жирлек Советы кабул иткән муниципаль хокук актлары проектын эшләүдә катнашу;

6) Татарстан Республикасы Дөүләт Советына закон чыгару инициативасы буларак Жирлек Советы тарафыннан тәкъдим ителгән Татарстан Республикасы закон проектларын эшләүдә катнашу;

6) депутат соравын бирү;

8) сайлаучылар белән очрашулар, аларның мөрәҗғәтьләргә белән эш итү, торак пунктында яшәүчеләргә аның эшчәнлегә һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлегә турында хәбәр итү;

9) жирле референдумнарны, жәмәгәть тыңлауларын, очрашуларны, конференцияләргә һәм гражданнарны тикшерүгә оештыруда һәм үткөрүдә катнашу;

10) территориаль иҗтимагый үзидарә оешмасында катнашу.

2. Депутат үз эшчәнлеген федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, бүтән муниципаль хокук актлары һәм Жирлек Советы Регламенты белән каралган башка формаларда башкара ала.

Статья 9. Депутат ярдәмчеләре

1. Депутат депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруда аңа ярдәм күрсәтү өчен өч ярдәмчегә ия булырга хокуклы. Депутат ярдәмчеләренә эше (эшчәнлегә) иҗтимагый башлангычларда башкарыла.

2. Депутат үз ярдәмчеләре өчен җаваплы һәм аларны теләсә кайсы вакытта алыштырырга хокуклы.

Статья 10. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат җирлек халкы, шулай ук җирлек территориясендә урнашкан предприятие, оешма коллективлары, муниципаль һәм башка органнар белән элемтədə тора.

2. Депутат сайлаучылар алдында, үз эше турында елга кимендә бер тапкыр хисап тоты, вакыт-вакыт аларга җирлек советы эше турында хәбәр итә, шулай ук айга кимендә бер тапкыр халыкны кабул итә.

3. Депутат җирлек халкының законлы хокукларын, ирекләрен һәм мәнфәгатьләрен тәмин итү буенча законнарда каралган чаралар күрә, алардан кергән тәкъдимнәрне, гаризаларны, шикаятьләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә алардагы мәсьәләләрне дәрәҗә һәм вакытында хәл итәргә булыша.

4. Гражданның кабул итә;

5. Җәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә.

6. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын уздыру өчен Зеленодольск муниципаль районының Олы Карауҗа авыл җирлегә башкарма комитеты тарафыннан махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын уздыру өчен Зеленодольск муниципаль районының Олы Карауҗа авыл җирлегә башкарма комитеты тарафыннан бирелә торган биналарда аларны бирү тәртибенә туры китереп үткәрелә.

7. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенең җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, йөрешләр һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

8. Депутатның сайлаучылар белән очрашуларын оештыруга яисә уздыруга каршылык Россия Федерациясә законнары нигезендә административ җаваплылыкка китерә.

Статья 11. Депутатларның Депутат этикасы кагыйдәләрен үтәве

1. Депутат җирлек Советы тарафыннан раслана торган депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә, шул исәптән түбәндәге йөкләмәләрне үтәргә тиеш:

1) шәхсән үзенә яисә якин туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданны эшчәнлегенә йогынты ясау өчен җирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелып калырга һәм депутат статусыннан файдаланмаса;

2) депутат вазыйфаларын объектив үтәүдә шик тудырырлык үз-үзенә тотудан тыелып торырга, шулай ук аның абруена яисә җирлек Советы абруена зыян китерерлек конфликтлы хәлләрдән качарга;

3) мәнфәгатьләр конфликты килеп чыгу куркынычы булганда-шәхси кызыксыну (турыдан-туры яисә читләтеп) депутат бурычларын тиешенчә, объектив, гадел үтәүгә йогынты ясый яисә йогынты ясый алган вәзгыять, - бу хакта җирлек советына хәбәр

итэргэ һәм аның элэгэ мөнфэгатылэр конфликтын булдырмауга яисэ жайга салуга юнэлдерелгән карарын үтэргэ;

4) гавами чыгышларның жирлек Советында билгелэнгән кагыйдэлэрен үтэргэ;

5) Федераль закон нигезендэ конфиденциаль характердагы белешмэлэргэ кертелгән, депутат бурычларын үтэүгэ бэйле рэвештэ аңа билгеле булган белешмэлэрне депутат эшчәнлегенэ бэйле булмаган максатларда фаш итмәскэ һәм файдаланмаска;

6) депутат бурычларын үтэүгэ бэйле рэвештэ физик һәм юридик затлардан (бүлөклэр, акчалата бүлөкләү, ссудалар, хезмэт күрсәтүлэр, күңел ачулар, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түлэү һәм башка бүлөкләүлэр) түлэмәскэ.

Статья 12. Депутатның жирлек Советы сессияләрендэ катнашуы

1. Депутат жирлек Советының барлык сессияләрендэ дә катнашырга тиеш.

2. Депутат жирлек Советы сессияләрен үткөрү вакыты һәм урыны, карауга кертелэ торган мәсьәлэлэр турында мәғлүмат ала, шулай ук элэгэ мәсьәлэлэр буенча барлык кирәкле материалларны жирлек Советы Регламенты нигезендэ ала

3. Жирлек Советы сессияләрендэ катнаша алмаганда, депутат, бер көннән дә соңга калмыйча, бу хакта Олы Караужа авыл жирлегэ башлыгына хәбэр итэ.

Статья 13. Депутатларның жирлек Советының даими комиссияләре эшендэ катнашуы

1. Депутат үзе әгъза булып торган жирлек Советы даими комиссияләренең барлык утырышларында да шәхсән катнашырга тиеш.

2. Депутат даими комиссиялэр утырышларын үткөрү вакыты һәм урыны, карауга кертелэ торган мәсьәлэлэр турында мәғлүмат ала, шулай ук элэгэ мәсьәлэлэр буенча барлык кирәкле материалларны жирлек Советы Регламенты нигезендэ ала.

3. Даими комиссиялэр утырышларында катнаша алмаганда, депутат, бер көннән дә соңга калмыйча, бу хакта даими комиссия рәисенэ яисэ жирлек Советы аппаратына хәбэр итэ.

Статья 14. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан беренче чиратта кабул итү хокукы

1. Депутат эшчәнлегэ мәсьәлэлэре буенча депутат Олы Караужа авыл жирлегэ (алга таба – жирлек) территориясендэ жирле үзидарэ органнарының вазыйфаи затлары, муниципаль предприятиялэр һәм учреждениелэр житәкчелэре тарафыннан чираттан тыш кабул итү хокукыннан файдалана.

2. Депутат вазыйфаи затка турыдан-туры яисэ вазыйфаи затның кабул итү бүлмәсе (секретариаты) аша телдән йөзгәмача мөрәжәгатэ итэ.

3. Телдән мөрәжәгатэ иткән очракта кабул итү вакыты жирлек Советы депутаты белән килешенгән вазыйфаи зат тарафыннан билгеләнэ, ә депутат язмача мөрәжәгатэ иткән очракта кабул итү вакыты депутат мөрәжәгатен алган көннән өч көннән дә соңга калмыйча вазыйфаи зат тарафыннан билгеләнэ.

4. Депутат кабул итү мөмкинлегэ булмаганда, вазыйфаи зат депутат белән килешү буенча өч көн эчендэ башка вакытны билгели.

Статья 15. Депутатның мәғлүмат алу һәм тарату хокукы

1. Депутат жирле үзидарэ органнарыннан, муниципаль предприятиялэрдән, учреждениелэрдән һәм аларның вазыйфаи затларыннан закон белән саклана торган сер булып тормаган депутатлык эшчәнлегенэ бэйле мәсьәлэлэр буенча мәғлүмат алырга хокуклы.

2. Депутат массакүләм мәгълүмат чараларында үз эшчәнлегенә мәсьәләләргә буенча Федераль законда каралган тәртиптә чыгыш ясарга хокуклы.

Статья 16. Депутат мөрәҗәгатьләрен карау

1. Депутат дәүләт органнарына, җирле үзидарә органнарына, барлык оештыру-хокукий рәвешләрдәгә оешмаларга, иҗтимагый берләшмәләргә, депутат эшчәнлегенә мәсьәләләргә буенча тиешле вазыйфаи затларга телдән яисә язмача мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат депутат эшчәнлегенә мәсьәләләргә буенча мөрәҗәгать иткән җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм аларның вазыйфаи затлары депутатка аның мөрәҗәгатенә җавап бирергә яисә ул соратып ала торган документларны яисә белешмәләргә, әгәр мөрәҗәгатьне өстәмә өйрәнү яки тикшерү таләп ителмәсә, кабул ителгән көннән алып 15 көн эчендә тапшырырга тиеш.

3. Депутат мөрәҗәгатенә бәйле рәвештә нинди дә булса сорауларны өстәмә тикшерү яисә өстәмә өйрәнү үткәргә кирәк булган очракта, әлегә статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаи затлар һәм җитәкчеләр бу хакта депутат мөрәҗәгатен алган көннән алып 15 көн эчендә депутатка хәбәр итәргә тиеш. Соңгы җавап депутатка депутатның язма мөрәҗәгатен алган көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча тапшырыла.

4. Дәүләт органнары, барлык оештыру-хокукий рәвешләрдәгә оешмалар, иҗтимагый берләшмәләр, аларның вазыйфаи затлары тарафыннан депутатлар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе һәм сроклары законнар белән билгеләнә.

5. Депутат җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләргә карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы.

Статья 17. Депутат сорауы

1. Депутат яисә депутатлар төркеме җирлек Советы компетенциясенә керә торган мәсьәләләр һәм үзенең депутатлык эшчәнлегенә мәсьәләләргә буенча җирлек башлыгына, җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр җитәкчеләренә депутат гарызнамәсә белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат гарызнамәсә җирлек Советы сессиясендә язма рәвештә кертелә һәм җирлек Советы сессиясендә игълан ителә. Депутат гарызнамәсен рәсмиләштерү җирлек Советы Регламенты нигезендә башкарыла.

3. Депутат сорауы җибәрелгән Орган яисә вазыйфаи зат аңа җавапны алган көннән алып 15 көн эчендә язма рәвештә бирә.

Статья 18. Депутатның бурычлары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлегенә гәмәлгә ашырганда Россия Федерациясә Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, җирлек уставын, башка муниципаль хокукий актларны үтәргә; гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүгә һәм яклауны тәмин итәргә;

2) сайлаучыларны даими рәвештә, кимендә айга бер мәртәбә кабул итәргә;

3) гражданның, барлык оештыру-хокукий рәвешләрдәгә оешмаларның, иҗтимагый берләшмәләргә, дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының мөрәҗәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җаваплар бирергә;

4) сайлаучылар алдында турыдан-туры очрашуларда хисап тотарга, шулай ук үз эшләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары аша елга кимендә бер мәртәбә хәбәр итәргә;

5) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйлә чикләүләрен үтәргә;

6) дәүләт һәм закон белән саклана торган башка сер сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйлә рәвештә гражданның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы аңа билгеле булган белешмәләрен ачмаска.

2. Депутат федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, җирлек уставы һәм җирлек Советының муниципаль хокукый актлары белән үзенә йөкләнгән башка бурычларны башкара.

Статья 19. Депутатның җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат, җирле үзидарәнең коллегиаль органы әгъзасы буларак, җирлек советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәмин итә торган тулы хокукларга ия.

2. Җирлек советы депутатның сайлау округындагы, җирлек Советындагы эше, җирлек Советы карарларын һәм йөкләмәләрен үтәве турында хәбәрән тыңлый.

3. Җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка җирле үзидарә органнары эшчәнлегендә турында, үзидарә территориясен ыкътисадый һәм социаль үстерү программаларын үтәүнең барышы турында, депутатның тәнкыйди искәртмәләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында хәбәр итәләр, депутатның законнарны, муниципаль берәмлекләренә вәкилләкләргә органнарының эш практикасын, җәмәгәтчелек фикерен өйрәнүгә булышлык итәләр.

Статья 20. Депутат эшчәнлегенә социаль һәм башка гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның социаль һәм башка гарантияләре җирлекнең законнары, Муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутатларны җинаять яисә административ җаваплылыкка тартканда, тоткарлаганда, кулга алганда, тентүдә, сорау алуда, аларга карата башка җинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук депутатларга карата, алар биләгән торак һәм (яисә) хезмәт урыны, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, язышу вакытында оператив-эзләү чаралары уздырганда депутатларның хокуклары гарантияләре алар файдалана торган элемент чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат әйтелгән фикер, тавыш биргәндә белдерелгән позиция һәм депутат статусына туры килә торган башка гамәлләр өчен, шул исәптән вәкаләтләр чоры тәмамлангач та, җинаять яисә административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлегә нигезләмә депутат тарафыннан федераль законда каралган гавами мыскыллаулар, яла ягулар яисә башка хокук бозулар җибәрелгән очракларга кагылмый.

4. Коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән өчен депутатның коллегиаль карарлар кабул итүдә (шул исәптән көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча тавыш бирүдә) катнашуы йө биләгән вазыйфасы буенча Россия Федерациясе норматив хокукый актларында каралган башка бурычларны үтәве депутатны җаваплылыкка тарту өчен нигез булып тормый.

Статья 21. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруда каршылыктар тудырган өчен җаваплылык

Жирле үзидарә органнарының, оешмаларның һәм ижтимагый берләшмәләрнең вазыйфаи затлары тарафыннан әлегә Нигезләмә нигезләмәләрен үтәмәү, шул исәптән әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән срокларны һәм депутат гарызнамәләренә һәм мөрәжәгатьләренә җаваплар бирү тәртибен үтәмәү, белә торып ялган мәгълүмат бирү, мәгълүмат бирүдән хокуксыз баш тарту, аны бирүдән читләшү, депутатларны кабул итү кагыйдәләрен бозу, каралган җаваплылыкка китерә законнар белән.